

عنوان مقاله:

گالیله، ابن سینا و ادعای بی‌نیازی از تجربه: پژوهشی بر پیش‌فرض‌های روش‌شناختی مشترک

محل انتشار:

دوفصلنامه فلسفه علم، دوره 9، شماره 18 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

سید علی حسینی - دانشجوی دکتری فلسفه و حکمت اسلامی، الهیات شهید مطهری، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

خلاصه مقاله:

گالیله دست‌کم در بخشی از آثارش، صراحتاً ندای بی‌نیازی از تجربه سر می‌دهد. ابن‌سینا نیز در بحث از علم خدا به جزئیات، علم پیش از تجربه‌ی منجم را نمونه‌ای از علمی می‌داند که درست مانند علم الهی، از انفعال تجربی متأثر نیست. در این نوشتار تلاش کرده‌ایم میان چنین اظهارنظرهایی که نتیجه‌ی نظروری این دو فیلسوف تلقی می‌شود و مقدمات آن، یعنی پیش‌فرض‌ها و روش‌های احتمالاً مشترک آن‌ها، ارتباط برقرار کنیم. نهایتاً نیز به این نتیجه رسیده‌ایم که ابن‌سینا در وجهی از مطالعات طبیعی‌اش، با روش کاری گالیله هماهنگی دارد و همین هماهنگی، سخنان یکسان آن دو را سبب شده است. در نمونه‌ای که به بررسی آن پرداخته‌ایم، ابن‌سینا در بررسی حرکات سماوی، مطالعه بر ساختار ریاضیاتی اجسام سماوی را مدنظر قرار می‌دهد و سرشت‌یابی رایج در طبیعیات ارسطویی را کنار می‌گذارد و به روش گالیله‌ای نزدیک می‌شود. البته نمی‌توان این روش را به تمام طبیعت‌شناسی شیخ نسبت داد و روش علمی دویاره‌ی او را با شیوه‌ی علمی یکپارچه‌ی گالیله یکسان انگاشت.

کلمات کلیدی:

ابن‌سینا، گالیله، روش علمی، بی‌نیازی از تجربه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1137473>

